

Նայասանից արտահանումը գերազանցեց 1 մլրդ դոլարը, ներմուծումը՝ 2 մլրդ դոլարը

Տնտեսական աճը կազմեց 13,4 տոկոս

Ազգային վիճակագրական ծառայության երեկ հրատարակած նախնական տվյալների համաձայն, 2006 թ.-ի հունվար-դեկտեմբերին Հայաստանում արձանագրվել է 13,4 տոկոս տնտեսական աճ: Համախառն ներքին արդյունը (ՀՆԱ) կազմել է 2,6 տրիլիոն դրամ: Մի ԵԱԲ այլ ցուցանիշների առումով, դեկտեմբեր ամսին նույնպես նկատվեց արձանագրվել է զգալի աճ, ինչը, նկատի ունենալով նախատեսական ԵԱԲի սենտական ակտիվությունը, բնական ղեկավարումը: Մասնավորապես դեկտեմբերին, նախորդ ամսվա համեմատ, ՀՆԱ-ն աճել է 42,5 տոկոսով:

Տարեկան արդյուններով տնտեսական երկնիք աճ, ինչպես կարելի է ենթադրել, արձանագրվել է հիմնականում շինարարության ոլորտում արձանագրված բարձր՝ 37,7 տոկոս աճի շնորհիվ: Ենթադրվում է համեմատաբար բնական շինարարության ընդհանուր մակերեսը, սակայն, տարեկան ցուցանիշներով ավելացել է միայն 6,6 տոկոսով: Միայն դեկտեմբեր ամսին այդ ցուցանիշը նվազել է 20 տոկոսով:

Բարձր աճ արձանագրված մյուս ոլորտը սոցիալական (ծառայությունների) ոլորտն է՝ 20,2 տոկոս: Մասնաձայն առևտրի ցուցանիշներում անցյալ տարվա ընթացքում ավելացել է 10,5 տոկոսով: Միայն դեկտեմբերին նույնպես համեմատաբար արձանագրվել է զգալի աճ՝ 80 տոկոսով: Հեռահաճարակ է, այս ոլորտում հարկային մուտքերը դեկտեմբերին նույն համեմատականությամբ ավելացել են: Այսպիսով, որ մասնաձայն առևտրի 80-90 տոկոսը գնվում է սնունդ, կարելի է ենթադրել, որ ոչ:

Գյուղատնտեսության մեջ արձանագրված 9,7 տոկոս աճին ղեկավարում է մոտեցնում ուժեղացող վերահասանումներով: Իսկ որ ազգային վիճակագրական ծառայության համար տեղեկատվության միակ աղբյուրն այստեղ գյուղատնտեսականներն են: Իսկ վերջիններս ԵԱԲ համախառն միջանկյալ հավաստող տեղեկատվություն են

սրամարդում, կախված այն բանից, թե ինչ նույնպես է դաժանվում դա: Եթե տեղեկությունը դաժանվում է այս կամ այն ծրագրով օգնություն ստանալու նպատակով, ապա տնտեսագիտորեն սկսված իրականացումը ավելի անմիջապես են լինում, իսկ եթե տնտեսական աճ ցույց տալու համար, ապա՝ անհամեմատ բարձր:

Տնտեսության իրական հասկանում արդյունաբերության մեջ վիճակն անփոփոխ է: Արդյունաբերական արտադրանքի ընդհանուր ծավալը նվազել է 0,9 տոկոսով, առանց էլեկտրաէներգիայի արտադրության արդյունաբերական արտադրանքի նվազել է 0,7 տոկոսով, իսկ առանց աղանդի արտադրության՝ աճել է 2,3 տոկոսով: Ինչ կարելի է ասել այս ցուցանիշների առնչությամբ: Դժբախտաբար, արդյունաբերությունն այս տարի լուրջ աճ չի արձանագրել, լայնամասշտաբ իրականացված հիմնականում աղանդի արտադրության ծավալների անկումով: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ առանց աղանդային արտադրության արձանագրված փոքր աճը վկայում է այն մասին, որ արդյունաբերության մեջ ընթացում է դիվերսիֆիկացման (բազմազանեցման) գործընթացը եւ կախվածությունը միայն մեկ ճյուղից նվազում է: Այսինքն, արդյունաբերության մեջ աճի միտումներ կան, ինչը հուսադրող է հեռանկարի առումով:

Որոշակի դրական հույս է ներշնչում նաեւ արտահանման դեկտեմբեր ամսվա ցուցանիշը՝ նախորդ ամսվա համեմատ աճ 30 տոկոսով: Դրա շնորհիվ անցյալ տարի արձանագրվեց արտահանման ընդհանուր աճ՝ 3,1 տոկոսով: Գումարային առումով Հայաստանից անցյալ տարի առաջին ամսվա արտահանումը գերազանցեց 1 մլրդ դոլարը, կազմելով 1 մլրդ 4 մլն դոլար: Արտահանման մեջ դարձյալ մեծ է աղանդային արտադրության բաժինը՝ ընդ 250 մլն դոլար: Առանց այս ճյուղի Հայաստանից արտահանվել է 758 մլն

դոլարի արտադրանք, որը նախորդ տարվա նույն ցուցանիշի համեմատ աճել է 6,7 տոկոսով: Մա նույնպես վկայում է արդյունաբերության այլ ճյուղերում նկատվող աճի միտումների մասին:

Անցյալ տարի ետեւ ավելացել են ներմուծման ծավալները՝ 21,8 տոկոսով: Առանց աղանդային արտադրության այլ ցուցանիշներով մեծ է՝ 28,7 տոկոս: 2006 թ.-ին ընդհանուր առմամբ Հայաստան է ներմուծվել 2 մլրդ 194 մլն դոլարի արտադրանք: Արտադրանքի արտադրության արտադրությունը հոգուս ներմուծման զգալիորեն աճել է, հասնելով 1 մլրդ 190 մլն դոլարի: Սակայն այստեղ եւս ղեկավարումը մեկ դրական համեմատում: Ներմուծված արտադրանքի զգալի կեսը մեծամասամբ ներմուծվել են, ինչը նշանակում է, որ մեր տնտեսական կյանքը սկսել են վերադառնալ իրենց ծնունդային ընդհանուր: Նշենք նաեւ, որ արտադրանքի ընդհանուր ծավալն էլ անցել է 3 մլրդ դոլարի սահմանը եւ կազմել 3 մլրդ 198 մլն դոլար:

Բնակչության դրամական եկամուտներն անցյալ տարվա ընթացքում ավելացել են 19,8 տոկոսով, ծախսերը՝ 19 տոկոսով: Դեկտեմբերին նույնպես համեմատաբար բնակչության եկամուտների աճը կազմել է զրեթե 62 տոկոս, ծախսերինը՝ 44,2 տոկոս: Միջին անվանական աշխատավարձը տարեկան ավելացել է 23,5 տոկոսով եւ կազմել 64 հազար դրամ: Բյուջեային աշխատողների միջին աշխատավարձն ավելացել է 25,8 տոկոսով, կազմելով մոտ 45 հազար դրամ, ոչ բյուջեայիններիինը՝ աճել 21,2 տոկոսով եւ կազմել մոտ 78 հազար դրամ:

Դրամի փոխարժեքը դոլարի նկատմամբ տարեկան արդյուններով կազմել է 1 դոլարի դիմաց 416 դրամ: Ի դեպ, հիշեցնենք, որ 2006 թ.-ի բյուջեում որոշեց հազարավային փոխարժեքի հիմք էր ընդունվել 1 դոլարի դիմաց 420 դրամը:

ԱՄՆ ԱՊՐԵՋԱՆԱՅԻՆ

Մտախոսում են Մայր Աթոռի միաբանության Երեւանի

«Ազգի» խմբագրությունը այս տարի նույնպես ստացավ Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի դատարանական օրացույցը, որի կազմողն է Ս. Ներսիսյանը: Պաշտպանը: Հայ առաքելական եկեղեցու հետեւող ամեն հայ ընտանիքի համար այս օրացույցը կարեւոր նշանակություն ունի ոչ միայն իբրեւ տնտեսագիտական տեղեկատվական արարողությունների՝ ժամերգությունների եւ դասարանների ընթացիկ, Երեւանի եւ ավերակա ընթացքների մասին նախնական տեղեկատվական ընթացքների մասին նախնական տեղեկատվական ընթացքների մասին:

Վերջին տարեկան կենսագրական հավերժ տեղեկություններ են տրված Հայ եկեղեցու-Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի գահակալների՝ Ամենայն

հոգեւորականների դատարանական կենտրոնի դերը ստանձնել է Երեւանի հայոց դատարանական կենտրոնը: Խորհրդային տարիներին Գեորգյան ծննդատանի հնարավորությունների սահմանափակության եւ Վազգենյան դատարանի բացակայությամբ դատարանական հոգեւորականները իրոք սակավաթիվ էին եւ փնտրվում: Վերջին տարիներին նրանց ֆանալը նկատելիորեն ավելացել է, առավելակա օրացույցի էջերի դասակարգելի ցուցակը (որն ամբողջական չէ, ընդ 35 ստրկավագի անուն տեղ չի գտել, նրանց ծննդատեղը կատարել էր օրացույցի տպագրվելուց հետո, դեկտեմբերի 25-ին, Սբ. Ստեփանոսի տոնին, իսկ 2 վարդապետ ծննդատեղը է եղիսկոպոս) վկայություն են այս 2 հոգեւոր կրթարանների՝ Վազգենյան դատարանի եւ Գեորգյան ծննդատանի ակտիվ գործունեության:

Գեորգյան ծննդատան այսօր ամենաբազմաթիվն է ուսանողությանը (ընդ 150): Նախընթաց վերջին հարյուրամյակներին նրան երեսուց չի արձանագրվել: 33 49 նախարարության ուսանող ծննդատանի տղաներ էր քննարկվում եւ քննարկվում էր արդեն 2-րդ տարին էր քննարկվում: Երեւանի կրթարանները ստանում են բարձրագույն կրթության դիմում: Հոգեւոր կրթության Երեւանի կրթարանի ընթացիկ տարեկան արձանագրված է մեր եկեղեցական թեմերում այսօր կարիք զգացող հոգեւորականների բավարար համալրում: Մայր Աթոռի վարչակազմակալական գործերի կառավարիչ եւ քննարկողների գրասենյակի սեփական Փառեն Եղիսկոպոսի հավաստմամբ, երեսուց միաբանությանը ավելի քան 30 երեսուցից հոգեւորական ներկայումս սովորում է երեւանյան եւ ամերիկյան համալսարաններում: Հասկանալի մեծությամբ ստանալով կյանքի լաբորիորում, երբ բթանում են մարդու ներաշխարհային զգայունությունները, աղանդային հոգեւոր վերադարձները, եկեղեցու ծեսարի, բազմակողմանի զարգացած սոցիալական դերն ավելի է մեծանում:

Եկեղեցական կրթական կյանքին ահարածեց նյութական միջոցները հոգում է Մայր Աթոռը՝ մասնավորապես եկեղեցու նվիրյալ բարերարների աջակցությամբ: Վերջին տարիներին ակտիվորեն ծավալվող եկեղեցաշինությունը եւ մեծաթիվ հոգեւորականների դատարանական կյանքի զարգացումը հասարակության հոգեւոր կյանքի զարկերակն է: Այս ամենն արդյուն է Մայր Աթոռի ներկայիս գահակալ Վազգեն 2-րդի ջանքերի գործունեության՝ ուղղված Հայ առաքելական եկեղեցու դերի ու նշանակության մեծացման ու ըստ էության անհրաժեշտությանը մեր ժողովրդի կյանքում:

ՄԵՆԱՅՆ ԲԱՐՄԱՆՆԵՐ

«Ազգի» կայքէջի հյուրն է Ռադիկ Մարտիրոսյանը

«Ազգի» իր կայքէջում այս անգամ հյուրընկալվել է Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահ Ռադիկ Մարտիրոսյանը: Մեր ընթերցողներին հիշեցնենք, որ իրենց հետաքրքիր հարցերը կարող են ուղարկել մինչեւ երկու հինգերորդի՝ հունվարի 25-ը, ժամը 16-ը:

Արքեպիսկոպոսականությանը դատաւարում են, որ իրենց հարցը դրվի բանակցային սեղանի վրա

1-ին էջից
17 տարի առաջ, Սոււզայի ղեկավարի երկու տարի անց Արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա: Երեւանի արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա: Երեւանի արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Մենք վստահ ենք, որ վաղ թե ուշ իրենց արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա: Երեւանի արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Վունցների դատարանական միջազգային իրավունքի նորմերին համապատասխան: Մենք ղեկավարում ենք իրենց արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Այս ամենի հետ մեկտեղ լուծված չեն նաեւ մեր երկրում բնակվող արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Երեւանի արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա: Երեւանի արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Փախսականների իրավունքները եւ Երեւանի արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Նրա ոչ դատարանական տվյալներով, Հայաստանում այժմ մոտ 200-250 հազար փախսական կա, ովքեր, սկզբնապես հավաստմամբ, որոշեց իրենց կրթական, բարոյական եւ հայրենիքի կորստի փոխհատուցում՝ դաժանում են վերաբնակեցում այն ազատագրված տարածքներում, որոնք այժմ գտնվում են Ղարաբաղի իշխանությունների վերահսկողության տակ: Արքեպիսկոպոսականությանը հարցը դրվել է սեղանի վրա:

Ելեւոտու Աստուխանը հասուկ էր Երեւանի կայքէջում: «Վազիկ Երեւանի վարչությունը այժմ կոչվում է միայն միգրացիայի գործակալություն եւ ոչ մի ղեկավար փախսականների եւ միգրացիայի հարցերի վարչություն, Լամի ու գտնում են, որ փախսականների հարցն արդեն լուծել են»:

«Օրերը» նորից բազմաբնույթ ու բազմադեմ

Բնակչության մի մեծ զանգված հակվել է լավատեսության

Բայց արդար ընտրությունների չի հավաստում

Կուսակցությունների նախընտրական եռուզեռով համակված Հայաստանում ինչպիսի՞ տրամադրություններ ունի գոնե սեսակա-նորեն այդ ընտրությունների գլխավոր գործող անձ հասարակությունը, որ երկուսի ներխուժման հետ բաժանվեց հոգեբանությամբ ու սոցիալական տարբեր կարգավիճակներով շեղվեց:

Ինչպե՞ս է, օրինակ, նա զննահատում այն բազմազան ծրագրերի արդյունավետությունը, որ այսօր իրականացվում են մեր երկրում: ԶԷ՝ որ նաև դրանից է կախված ընտրությունների ու հայրենի տեղության համոզող նրա վերաբերմունքի բարոնները:

«Սոցիոմետր» սոցիոլոգիական կենտրոնը մեծածախ հարցումներ է իրականացնում հազարավայրի մոլասակներին բնակչության վերաբերմունքի մասին: Հիշեցնենք, որ ՄԱԿ-ը 2000 թվականին հայաստանից հազարավայրի 10 գլխավոր մոլասակները (աղիտության հաղթահարում, կանանց անհավասարություն, զբաղվածության խնդիրներ և այլն) և երկրներին կոչ արեց կամ միանալ դրանց լուծմանը, կամ աջակցել: Հայաստանը դրանցից 8-ին միացավ, համարելով, որ մախուր ջրի և երեխաների կրթության վերջին 2 խնդիրները մեզ մոտ ինչ-որ չափով լուծված են:

«Սոցիոմետրի» սնորհն **Ահարոն Աղիբեկյանի** դիտարկումներով այսօր Հայաստանում առանձնանում է բնակչության 5 շերտ: Առաջինը՝ ժողովրդի աշխատավարձերով աղքատ ընտանիքներն են՝ ղեկավարողներ, ղազախներ, զինծառայողներ, ուսուցիչներ: Հետո գալիս են մասնավոր հասկանալի զբաղվածները՝ առևտուր, սպասարկում, գործարարներ, երկրաբաններ հանող և վաճառող հողագործները: Հաջորդ թեմաներում են, մոլասառուները, հաճախողները: Եվ վերջապես ծայրահեղ աղիտների խումբը, որ բնակչության արդեն մի փոքր զանգվածը՝ 5-6 տոկոսն են կազմում և եկամտի ոչ մի աղբյուր չունեն: Անկախ այս դասակարգումներից, ունենում են մի հասկանալի կա, որ իրեն աղիտ է համարում, որովհետև իր այլ լավ համբավները չի կարողանում բավարարել: Մարդիկ կան, որոնց ընտանիքի 1 ԵՄ-ի բաժին է ընկնում, ասենք, 50 դոլար, և նրանք իրենց եթե ոչ հարուստ, աղա մի-

ջին շեղում են տեսնում, և մարդիկ կան, որոնք 1 ԵՄ-ին 100 դոլարի ցուցանիշի դեմքում իրենց աղիտ են համարում:

Արանցից զատ, արդեն միանգամայն որոշակի առանձնանում է նաև վերջին տարիներին ձեռավորված նոր շեղում՝ ռազմատերերի խավը: Մասնավորապես, ավստրալիացիները, սարաբները վարձով սվոդների խումբն են և փաստորեն հասարակության ընդամենը ստառողների դասն են կազմում:

Ըստ Ահարոն Աղիբեկյանի, այս բազմազան կարգավիճակներով բնակչության շեղումն ընդհանուր առմամբ արձանագրվում է կրոնի որակական բեկումն դեմքի լավատեսությունն ու իրավիճակի դրական գնահատումը:

Հարցվողների 55 տոկոսը գտնում է, որ անցած ժամանակում սեփական զարգացումը դրական հունով է ընթացել, 45 տոկոսը կարծում է, որ այդպիսի բան չի եղել: Անկախ այս լավատեսությունից, ՄԱԿ-ի հետազոտությունների համաձայն, Հայաստանը գտնվում է արագազորի ամենաբարձր ցուցանիշներ ունեցող երկրների շարքում: Սոցիոլոգ այս հանգամանի այլ դրամատիզացումներ է նշում. «Մենք բարձր կրթական զեմը ունենում ենք, որն ավելի քան 70-ական թվականների Հնդկաստանը, որի երեսասարդ ծրագրավորողներն ու մաթեմատիկոսները հարկադրված էին աշխատանքի փոխել Եվրոպայում և Ամերիկայում»:

Հետազոտության սվալների համաձայն, բնակչության մեծ մասն աղիտության կամ կոռուպցիայի հաղթահարման ծրագրերի մասին անմիջական ու խոր մասկերացումներ չունի և հակված է իր անձնական հաջողությունը վերագրել սեփական գործողություններին: Նա չի նկատում ոչ զննահատում ենթակառուցվածքային, մասային, հարկային համակարգում օրենսդրական փոփոխությունները, սեփական գործունեության ժամանակ իբրև «սանի» հանդես եկող խավի «ծայրահեղ լոբի-տության» նվազումը:

Հարցվածների միայն 5 տոկոսն է կառավարությունը իբրև սուր սոցիալական խնդիրներ համարում: Նրանք զանգառում կամ կաշառք են համարում դրամային ու ուսուցչին զված գումարը, համարելով, որ նրանք ինչ գումար են ստանում և նաև իրենց խնդիրն է օգնելը:

Չուզընթաց հարցումներ են իրականացվում նաև նախընտրական իրողությունների վերաբերյալ: Հարցվողների 20 տոկոսն ընդհանրապես հրաժարվել է դասասխանել այս կարգի հարցերին: Սա մեծ ցուցանիշ է, քան որ մինչ այժմ նման հարցման դեմքում դրա ուղիղ կեսն էր արձանագրվում:

60 տոկոսն արդեն դասաստ է մասնակցել ընտրություններին, մեկ երրորդն արդեն գիտի ում է ընտրելու: Վերջինս թերև կարգա-ցող, փողափակություն փնտրող, ակտիվ զանգվածն է: Եթե հետազոտության սվալներին հավաստում, աղա բնակչության 9 տոկոսը կուսակցության անդամ է: Սակայն, ըստ Ահարոն Աղիբեկյանի, այս միջը չափազանցված է, քան որ իրենց կուսակցականներ են հայտարարում նաև այն մարդիկ, որոնց դուրը ծեծել և առաջարկել են որևէ կուսակցության անդամ դառնալ: Իրենք էլ ընդամենը համաձայնել են ստասելով նախընտրական ցուցումներին: «Հայաստանի փողափակ կյանքի համար ավելի հասկանալի են ակունքային ժողովրդական կուսակցությունները, որոնք ակտիվանում են ընտրությունների ժամանակ, իսկ մինչ այդ միջանկյալ միջոցառումներով են բավարարվում՝ աշխատելով հասարակությանը ժամանակ առ ժամանակ հիշեցնել իրենց մասին»:

Հարցվողների երկու երրորդը կասկածում է, որ Հայաստանում հնարավոր է անցկացնել արդար ընտրություններ:

Հետազոտության է, որ նախընտրական շեղումն որոշակիորեն առանձնանում է նաև հիմնականում կանանցից կազմված ակտիվ մի շեղում, որ հայտնի է ընտրությունների ընթացքում կեղծիներ իրականացնելու հմտությամբ: Որոշ լուրերի համաձայն, ընտրության դասաստվող կուսակցություններից Կառուցարդն ու ձեռն են ընկել նրանց իրենց կողմը գրավելու համար, և վերջիններս չափ ու ձեռն անում ո՞վ ավելի ցած կվճարի:

ԿԱՐԵՆ ԳՐԵԿՆԵՆ

«Արմենիան» ղեկ է անվճար դարձնի արքանյակային հեռարձակումները սփյուռքի համար

Ի շահ Հայաստանի ու հայ ժողովրդի

«Ազգ» բազմաթիվ նամակներ է ստանում նաև ինտերնետով, որոնց հեղինակները սփյուռքահայ կամ վերջին 15 տարում այնտեղ հայտնված մեր հայրենակիցներն են: Նրանք սովորաբար գրում են իրենց հուզող խնդիրների մասին, և խնդրում արձագանքել դրանց: Եղիտե Աղամյանը Մոսկվայից հեռախոսային առաջարկ է անում, որին հարկ համարեցի՞մ անդրադառնալ:

«Արմենիան» միակ հայկական հեռուստալիմն է, որ արքանյակային հեռարձակմամբ սփռվում է արեւելքում և ինչ-որ չափով հազեցնում հայրենիքի հանդեպ մեր հայրենակիցների հեռախոսությունն ու կարոտախոսը: Մի փանի տարի առաջ այդ ալիքը վճարովի դարձավ, որի դասառող, ըստ նամակագրի, կորցրեց հեռուստալիմնի մեծ մասը:

«Եվրոպայում, այդ թվում է Ռուսաստանում, ուր աղքատ է հայ սփյուռքի հիմնական զանգվածը, այդ ալիքը դարձավ չեն նայում և չեն էլ դասաստվում նայել, չեն դասաստվում վճարել այն դրամաներով, ինչ առաջարկում է «Արմենիա» հեռուստալիմնը: Նամակագիրը բերում է մեր հարեան Աղբեղանի ու Վրաստանի օրինակը: Վրաստանը նույ-

նիսկ 3 անվճար հաղորդումներ է հեռարձակում: «Հեռուստատեսությունը նախ ազգային ռազմավարությունն է ու երկրի դեմքը, հետո նոր՝ կոմերցիա», ավելացնում է նա և եզրահանգում, որ Հայաստանի ու հայ ժողովրդի օտերը նկատի առնելով, ճիշտ կլինի, որ «Արմենիան» զոնե եվրոպական մասում ու Ռուսաստանում իր հեռարձակումներն անվճար դարձնել:

Հեռախոսակց է, որ «Ազգ» ինտերնետային էջում մեր ընթերցողները հաճախ երկխոսության մեջ են մտնում միմյանց հետ, դիտարկումներ անում մեկը մյուսի արձանագրած խոսքերի վերաբերյալ: Եղիտե Աղամյանի առաջարկին համաձայն է նաև Արմեն Կ.Ն., որը նրան խորհուրդ է տալիս դիմել Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանատն, նաև՝ սփյուռքի խնդիրներով զբաղվող կազմակերպություններին: Նա նաև կարծիք է հայտնում, որ «Արմենիան» ղեկ է հեռարձակի բացարձակապես հայրենի բարձրագույն ֆիլմեր:

Տղազեղով ինտերնետային այս առաջարկ-դիտարկումները, ակնկալում են մեծ հեռուստալիմնության դասաստանը նամակագիրների մտախոսությանը:

Պրահայում լույս տեսող «Օր» ամսագրի անցած տարվա վերջին համարը (2006, 2) բացվում է ամերիկահայ հայտնի փաստաբան Վարդան Եղիայանի հետ «Նյու Յորկ Լայֆին» կիսեմենտ սասնյակ այլ դասական հայտեր մինչև թուրքական կառավարություն» հարցազրույցով: Փաստաբանը ցանկացել է մեր ժողովրդին տեղեկացնել, որ մինչև արեւելք անգլիական 2-3 ընկերությունների դեմ եւս դատեր կբացվեն, նաև ֆրանսիական մեկ այլ բանկի դեմ: Դրանից հետո նոր դատեր կլինեն: «Մեր կարծիքով այս ամենը ցած կարելու է: Մենք հայկական ջարդի կամ հողային հարցի դատերը չենք բացում: Առայժմ փոքր ալիքով առաջ ենք գնում, իսկ վերջում, անհարկապես թուրքական կառավարության դեմ դատեր ենք լինի: Արդեն դրոֆտերներ կան, որոնք մեզ օգնել են, թե ինչպես կարող ենք դատ բացել ուրիշ երկրի դեմ: Ամերիկայում դատեր դյուրին դատեր չեն, բայց եւս անկարելի չեն»:

Ամսագրում տեղ է գտել Նիկոլայ Դավիթյանի (Բյուրսել) «Եվրոմիությանը թուրքային անդամակցությունը. ո՞րն է հայերի տեղը» հոդվածը, որում հեղինակը տեսլական է արձակում այն մասին, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը նախադրյալ է թուրքային ԵՄ անդամության համար, նաև անդրադարձել է թուրքային աղքատ փոքրամասնությունների, մասնավորաբար հայերի հանդեպ դրսևորվող խտրականությանը: Նրա կարծիքով, դա արվում է հայ եւ ոչ մահաբողական համայնության զարգացումը կանխելու, նրանց ծուլման կամ վճարման մղելու նպատակով:

Հայաստանի անցած սեփական ճանադարի մասին է դասնում սեփական, սեփական փողափակության եւ իրավական խտրականության հայ-եվրոպական կենտրոնի համաձայնագրի Տիգրան Ջրբաչյանը:

Ամսագրի «Գեոգրաֆիկ մամուլի անդրադարձ» բաժնում գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ասատրյանի «Ֆրանսիական աղալի թուրքային կամ չեխ թուրքամեները կրկին ակտիվանում են» հոդվածն է, հետեւյալ նախաբանով. «Նույնիսկ ծայրահեղության թերթերը, որ մեծապես թուրքամեներ դիտարկում էին որդեգրում, ստիպված էին անդրադառնալ օրինագրին և Հայոց ցեղասպանության մասին թուրք գրող Փանուկի հայտարարություններին: Զարգացական առումով սա անախաղեղ երեւոյթ էր չեխական մամուլի դասմության մեջ»:

Ճանադարական նորերի էջում Արեւի Բախչինյանը դասնում է «Այնքան մոտիկ եւ այնքան անձանոթ թուրքային» մասին: Ուսագրով է «Ավանա զուգահեռներ» ենթավերագիրը, որի սակ հեղինակն արտահայտում է իրեն համակալ խիստ անսովոր զգացումները. «Պարտոխալ ձեռով այսօր հայն ամեն դեմքում իրեն ավելի դասադանկան է զգում Ասամբուլում, քան Մոսկվայում: Ասամբուլում դու չես տարբերում մեծամասնությունից, ստիպված չես միջիցիայում գրանցվել, Ինչ չեն կանգնեցնում փաստաթղթեր դա-հանցում, սափազուկները Ինչ չեն ծեծում ու սղանում»:

Իսկ ինչ կլինի, երբ մի օր բացվի հայ-թուրքական սահմանը: Այս հեռարձակումը նրան բնավ փայլուն

չի դասկերանում. «Պատաստ կլինենք թուրքայինների մեծ խմբերի ընդունել Հայաստան: Սա էլ մի նոր մարտահրավեր չի՞ լինի մեր փոքրիկ երկրի համար»:

«Օրերի» բացառիկ հարցազրույցն այս անգամ «Պրահայի աւուս» 16-րդ միջազգային երաժշտական փառատոնին մասնակցած Հայաստանի ֆիլիհարմոնիկ նվագախմբի ղեկավար Էդուարդ Արմաշյանի հետ է: Նվագախմբի համերգի մասին աղա թե ինչ է ասել գլխավոր կազմակերպիչ Հանա Սվոբոդովան. «Մենք անհամբերությամբ սղասում էինք այս համերգին, քանի որ գիտեինք հա-

յնը մեծ երաժիշտներ են: Այս համերգն իրոք մեծ հաջողություն էր, և եւս ցած երջանիկ են, որ Հայաստանի ֆիլիհարմոնիկ կառուցանիքերը Պրահա: Գեոգրաֆիկ մայրաքաղաքը հրավիրել է միայն լավագույններին, ու սա լավագույն երեկոն էր»:

Հայրենիքի կարոտն այնպես է խնդրել 1993 թվականից Գեոգրաֆիկ սեղանիստով, այսօր արդեն թուրքական Ռուբեն Գրիգորյանին, որ որդու գրաֆիկական ու նկարչական աշխատանքների ստեղծարար կուսակալած սվալաթղթի կտրուկներից ստեղծել է իր առաջին մանրակերտը՝ Գառնիի սաճարը: Դրան հաջորդել են օտերայի շեմքը, Մեծ եղեռնի զոհերի հուշարձանը, Հանրապետության հրադարակը, «Արմենիա» հյուրանոցը, «Մոսկվա» կինոթատրոնը: Ռուբեն Գրիգորյանն այժմ համար դասի է սղասում իր աշխատանքները չեխ հանրությանը ցուցադրելու: Իսկ մինչ այդ մտադիր է ստեղծել Պրահայի տեսարժան վայրերի մանրակերտերը:

Ամսագրից տեղեկանում են, որ լոնդոնահայ լուսանկարիչ Էդմոն Տեր-Հակոբյանի լուսանկարներից մեկը, որում դասկերպված է Լոնդոնի մեծերայում տեղի ունեցած դայ-թիմից վերեր սացած, արյունոտ վիրակաթով մի թիզնեմեն, արժանացել է Պրահայի ամենամյա մրցանակին: Վառ ու տաղանդավոր անհասակառությունների հետ մեծերայի գրույցի դակաս Հակոբ Ասատրյանի ամսագրում այս անգամ էլ չի զգացվում՝ երգահան Մարինե Ալեւ, կինոգործիչ Հարություն հասարայան, բոնցամարտիկ Արթուր Արախան, բանաստեղծուհի Սիլվա Կարոյանի կյանքը:

Վերջին էջում ներկայացված է «Երգի» հանդեսը՝ իր ամանորյա կասակներով ու կենացներով. «Եւ կենաց ունեն ասելու, բայց չեն ասի, ուրեմն խմենք իմ սկզբունքայինության կենացը»:

ՌՈՒՆԱՆ ԳՐԵԿՆԵՆ

